

Automatizované knihovní systémy

Příklady společných projektů ze Zlínského,
Jihomoravského, Pardubického kraje a Kraje Vysočina

44. SEMINÁŘ KNIHOVEN MUZEÍ A GALERIÍ AMG

22. 9. 2020, HUSITSKÉ MUZEUM V TÁBOŘE

IVETA MÁTLOVÁ

SLOVÁCKÉ MUZEUM V UHERSKÉM HRADIŠTI

V současné době řeší část muzejních knihoven přechod na jiný/nový automatizovaný knihovní systém.

Důvody jsou různé:

- stávajícímu systému byl ukončen vývoj
- nevyhovující servis
- úspora finančních prostředků...

Nový AKS jako příležitost ke spolupráci

Souborné katalogy knihoven paměťových institucí = stejný cíl, ALE Co kraj, to jiný postup.

Výběr nového AKS je jenom začátek celého náročného procesu jeho implementace. Podrobně se mu věnuje příručka „**Připravujeme změnu knihovního softwaru**“ autorek Evy Cerniňákové a Lindy Jansové: <https://prirucky.ipk.nkp.cz/aks/start>

PROCESY SPOJENÉ SE SOUBORNÝM ŘEŠENÍM V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH:

Zlínský kraj I.

Souborný katalog knihoven paměťových institucí Zlínského kraje

<https://knihovny.zlkraj.cz> (budoucí adresa)

- ▶ *rozhodnutí vzešlo:* knihovníci PO
- ▶ *účastníci projektu:* knihovny PO zřizované Zlínským krajem
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
- Hvězdárna Valašské Meziříčí
- Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
- Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
- Muzeum Kroměřížska
- Muzeum Regionu Valašsko

Zlínský kraj II.

Souborný katalog knihoven paměťových institucí Zlínského kraje

- ▶ *přechod*: Clavius – Trititus
- ▶ *typ licence*: nákup multilicence, server krajského úřadu
- ▶ *způsob financování*: z rozpočtu Slováckého muzea – zřizovatel navýšil rozpočet organizace
- ▶ *způsob získání*: nejdříve poptávka, po podání VISKu otevřené VŘ
- ▶ *způsob pořízení*: grant – VISK3 = žadatelem Slovácké muzeum, jako držitel multilicence
- ▶ *právní ošetření*: mezi SM a Tritiem smlouva o dílo + smlouva o spolupráci mezi KÚ, Tritiem a PO
- ▶ *poplatky*: mezi PO ani ZK nejsou účtovány žádné poplatky

Jihomoravský kraj

- ▶ *rozhodnutí vzešlo*: jednotlivé PO
- ▶ *účastníci projektu*: Muzeum Brněnska a Masarykovo muzeum v Hodoníně
- ▶ *přechod*: Clavius – Trititus
- ▶ *typ licence*: server hosting
- ▶ *způsob financování*: každá PO zvlášť
- ▶ *způsob získání*: dle směrnic jednotlivých PO – Muzeum Brněnska v uzavřeném VŘ (poptávka)
- ▶ *způsob pořízení*: grant – VISK3 = každá organizace žádala zvlášť. Propojeno slovně v žádosti. Na MK ČR projednáváno společně.
- ▶ *právní ošetření*: není
- ▶ *poplatky*: nejsou

Pardubický kraj

Souborný katalog knihoven muzeí Pardubického kraje

<https://soubornykatalog.vcm.cz>

8

- ▶ *rozhodnutí vzešlo*: jednotlivé PO
- ▶ *účastníci projektu*: Východočeské muzeum v Pardubicích, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě a Regionální muzeum v Chrudimi
- ▶ *přechod*: Clavius – Verbis
- ▶ *typ licence*: nákup licence, server Východočeského muzea v Pardubicích
- ▶ *způsob financování*: jednotlivé PO samostatně
- ▶ *způsob získání*: poptávka
- ▶ *způsob pořízení*: grant – VISK3 = každá knihovna podávala žádost samostatně, popsáno jako souborné řešení. Na MK ČR odesláno za všechna muzea společně, v jedné obálce – odesílatel Východočeské muzeum.
- ▶ *právní ošetření*: ANO – smlouva
- ▶ *poplatky*: mezi pardubickým muzeem a zúčastněnými PO jsou účtovány poplatky o pronájmu serveru
- ▶ *úskalí*: po roce a půl fungování dochází k personálním změnám v PO – může ohrozit chod společného projektu

Kraj Vysočina I.

Katalog Muzeí a galerií Kraje Vysočina

<https://muzeaagalerie.kkvysociny.cz>

9

- ▶ *důvod:* sjednocení „úrovně“ AKS knihoven paměťových institucí (Bach, Clavius)
- ▶ *rozhodnutí vzešlo:* nabídka krajské knihovny
- ▶ *účastníci projektu:* Krajská knihovna Vysočiny Havlíčkův Brod a knihovny muzeí a galerií zřizovaných Krajem Vysočina
 - Muzeum Vysočiny Třebíč
 - Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod
 - Muzeum Vysočiny Jihlava
 - Muzeum Vysočiny Pelhřimov
 - Muzeum řemesel Moravské Budějovice
 - Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod
 - Horácká galerie v Novém Městě na Moravě
 - Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě

Kraj Vysočina II.

Katalog Muzeí a galerií Kraje Vysočina

<https://muzeaagalerie.kkvysociny.cz>

10

- ▶ *typ licence*: nákup licence, server krajské knihovny
- ▶ *způsob financování*: z rozpočtu zřizovatele Kraje Vysočina
- ▶ *způsob získání*: VŘ
- ▶ *způsob pořízení*: grant – VISK3 = Krajská knihovna Vysočiny, jako držitel multilicence
- ▶ *právní ošetření*: ANO – smlouva o hostingu KKV Havlíčkův Brod s ostatními knihovnami
- ▶ *poplatky*: mezi KKV a PO nejsou účtovány žádné poplatky. Každá PO platí roční poplatek firmě Tritius dle velikosti fondu.

Změna AKS – stejná rozhodnutí

11

1. důvody:
 - ukončený vývoj stávajícího systému
 - zakoupení kvalitního systému za dobrou cenu
2. cíle:
 - úspora finančních prostředků
 - zajistit kvalitní servis
 - vytvoření souborného katalogu
 - technologická inovace – využívání nových technologií, nové služby
3. typ AKS: s uzavřeným zdrojovým kódem (komerční software)
4. způsob pořízení: VISK3

Změna AKS – stejná úskalí

12

1. jak uchopit souborné řešení – muzejní knihovny chtějí spolupracovat, mají ale různé zřizovatele v jednom kraji/okrese,
2. administrativa – přistoupení na podmínky pronajímatele serveru, smlouvy ukotvující spolupráci,
3. výběrové řízení – nemusí dopadnout dle představ = pokud se knihovny dohodnou na AKS, není jisté, že v něm budou pracovat. Výhodou souborného řešení je, že všichni budou mít stejný AKS. Nevýhodou řešení, kdy si každá PO žádá sama, může nastat situace, kdy jednotlivé PO budou mít různé AKS,
4. knihovní evidence X CES – stále zůstává dvojí evidence (knihovní zákon a zákon o ochraně sbírek muzejní povahy). Knihy zapsané do CES většina knihoven eviduje ještě v systému Demus, Museion, ESSP...,
5. personální změny vedou obvykle k utlumení či zániku projektu.

Regionální souborný katalog – vyplatí se spolupracovat

- sdílení finančních prostředků
- zefektivnění práce knihovníků – omezení duplicitní činnosti
- sdílení informací o nabízených službách – uspokojení informačních potřeb uživatelů = SPOKOJENÍ BADATELÉ
- profesní sdílení informací (rady kolegů se nedají vyvážit čtením náповěd)

Děkuji za pozornost.